

FUNDACJA Stowarzyszenia pokazały, że warto im zaufać. Dlatego fundacja Talizman namawia, by wspierać prawdziwych społeczników - takich z krwi i kości

Małe szkoły mogą coraz więcej

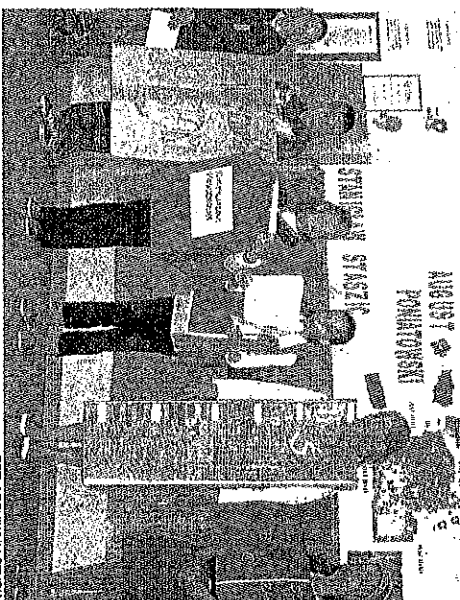
Gdy zdecydowali się na prowadzenie niewielkich wiejskich szkół, mało kto wierzył, że im się uda. Dziś, gdy efekty ich pracy są już widoczne, niedowiarłów ubyło i łatwiej jest uzyskać finansową pomoc.

Pięć - sześć osób w klasie, 28 w całej szkole. Tak jest w Klonowie nad Brdą (gm. Lubiewo). Niepublika Szkoła, ismiejcie w tej wsi od 2000 roku. Wcześniej też uczyły się tu dzieci, ale placówka była wtedy publiczna. Sportek ją ten sam los, co wielu innych małych podstawówek w Polsce.

Z trudnym początkiem

Ale mieszkańcy nie zamierzali się poddać. Chcieli mieć szkołę w swojej miejscowości, więc założyli Stowarzyszenie Edukacji i Rozwoju Wsi Klonowo nad Brdą. Jako pierwsi w powiecie zabierali się za prowadzenie szkoły - mówi Elżbieta Zakrys, prezes stowarzyszenia (to jej trzecia kadencja). - Początki były trudne. Wójt od początku był nam przychylny, ale na przykład radni nie byli zachwyceni naszym pomysłem. My też mieliśmy obawy. Bałistny się na przykład buchałkerki, spraw ją nie będziemy zakładać w różnych urzędach.

Czy warto było walczyć o szkołę? - No pewnie, że tak! - odpowiada pani prezes z Klonowa. - U nas dzieci uczą się jak w prywatnej placówce. Klasy małe, nie ma łączonych. Każdemu dziecku (także słabszemu) nauczyciel może poświęcić sporo czasu, więc efekty są. Jesteśmy chwaleni przez in-

FOT. ARCHIWUM SZKOŁY

Uczniowie Niepublicznej Szkoły Podstawowej w Laskowie (gm. Janowiec Wilko) podczas przedstawienia na temat księzek, które wykonali własnoręcznie

spektorów z kuratorium, a nasi absolwenci świętują sobie radzą. Polowa z nich ma w starszych klasach świadectwa z paszkiem (w Klonowie są kl. 0-3 - przyp. red.). Dobra praca dała efekty. - Zdobyliśmy zaufanie nie tylko wójtów, ale także radnych i sponsorów - dodaje Elżbieta Zakrys. - W ubiegłym roku skonstruowała się z nami warszawska fundacja Talizman i zaferowała pomoc. Doświadczyliśmy od niej pieniądze na zakup ławek, krzesłek z regulacją, mebli, a nawet środki czystości. Także za pieniądze fundacji mogliśmy zorganizować dodatkowe zajęcia dla dzieci - logopedyczne i gimnastykę korekcyjną. To bardzo cenna pomoc.

Oni też skorzystali

Jak dotąd skorzystały z niej także trzy inne szkoły w województwie: Kławańsko-pomorskim i sześć w warmińsko-mazurskim.

FOT. ARCHIWUM SZKOŁY

Podstawówka w Świątym. W ramach projektu Talizmana uczniowie klasy V, wspólnie z Aldoną Jóźwiak (na zdjęciu), przygotowali ozdoby świąteczne.

Stowarzyszenie Kulturolno-Oświatowe na Rzecz Rozwoju Wsi Świątym i Okolic (gm. Konieki) współpracuje z Talizmanem już od kilku lat. Także prowadzi małe szkoły, choć uczyszczą do niej nie o więcej dzieci. W klasach 1-6 wiedzę zdobywa aż 49 uczniów, ale też 22 przedszkolaków. - Nie mogliśmy pozwolić na to, by szkoła przestała istnieć - tłumaczy Aldona Jóźwiak, dyrektor tej placówki. - Ona tu była już od 1928 roku. Pohandlowali ją mieszkańcy na gruncie podarowanym przez jednego z nich!

Dzięki wsparciu Talizmana udało się w tej szkole m.in. zorganizować wielopokoleniowe spotkania mieszkańców. - Bo program „Transfer energii” polega także na tym, by pomoc trafiała do stowarzyszenia prowadzącego szkołę, docierała też do mieszkańców - tłumaczy Aldona Jóźwiak. - W drugim półroczu chcemy zorganizować piknik rodzinny.

Z kolei dzieci uczęszczające do Niepublicznej Szkoły Podstawowej w Laskowie (gm. Janowiec Wilkopolski) dzięki pomocy warszawskiej fundacji mogły dowiedzieć się prawie wszystkiego o książkach. - Stworzyły nawet swoje książki, od początku do końca - mówi Magdalena Kutera, koordynator programu w tej szkole. - Poza tym uczniowie starszych klas czytali młodszym kolegom.

A w naczu dzieć spotykają się z piśmienną Ireną Dobosińską, która stworzyła także opowieści dla dzieci. A w Suminie (gm. Osiek), gdzie szkołę prowadzi Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Sumin, Sumińsko i Okolic, dzięki pomocy fundacji udało się np. wymienić okna, kupić grzejniki, podgrzewacze wody. - Dzieci mogły skorzystać z dodatkowych zajęć: logopedycznych, dziennikarskich, uczyły się też czytania ze zrozumieniem - mówi Anna Głodowska, dyr. szkoły.

W Warszawie lubią wieś

Pod koniec minionego tygodnia, w Głotowie (województwo warmińsko-mazurskie), odbyła się Ponadregionalna Konferencja Małych Wiejskich Szkół „Pejspektyw Rozwoju” pod patronatem ministra edukacji. Przygotowały ją fundacja Talizman i szkoła w Głotowie, a nasza gazeta objęła patronatem prasowym.

Wzięli w niej udział przedstawiciele naszego regionu. - Miłamarni możliwość, by sportkać się z osobami, które mają podobne problemy i osiągnięcia - mówi Aldona Jóźwiak. - Okazało się, że wiele stowarzyszeń pracuje w budynkach, które użyczone imiędzy od sponsorów, to stają przed problemem, czy warto inwestować w budynek, który do nich nie należy. Uczestnicy konferencji dowiedzieli się także, że mamy, wiele

DOMINIK GRANADA prezes fundacji Talizman

Małe, wiejskie szkoły są nieczynnymi społeczne w mieście - tylko bezprarne. Poza tym takie placówki pełnią funkcję centrów rozwoju wsi. Dzięki nim życie w małej miejscowości nie zamiera. One skupiają też społeczników z krwi i kości, którzy działają wbrew wszelkim przeszkodom. Żeby zrozumieć, czym jest mała, społeczna szkoła na wsi, trzeba do niej polechać, poznać dzieci i ludzi i spróbować coś dla nich zrobić.

skim szkołom trzeba pomagać, bo powinny się one rozwinąć. Fundacja Talizman (www.talizman.org), która od 2002 roku wspiera grupy wykluczone społecznie (ze wsi), zaczęła im pomagać kilka lat temu. Od 2008 roku realizuje program „Transfer energii”, którego celem jest wsparcie meyniorysów i ekonomicznie małych wiejskich szkół oraz prowadzących je stowarzyszeń.

Cieszymy się, że gdzieś tam, w Warszawie są ludzie, którzy interesują się losami takich placówek jak nasza - dodaje Elżbieta Zakrys. - To bardzo budujące.

LUCYNA TALIZMAN-KLICH
hwynalad@pomorska.pl
tel. 52 226 51 82

Forum
Czy Państwa zdaniem warto stawiać na rozwój małych, wiejskich szkół? www.pomorska.pl/forum